

47 Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Vastuuhenkilö: hyvinvointijohtaja

Kuvaus 2022 ja keskeiset muutokset

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluvat kulttuuripalvelut (kirjasto, museot, orkesteri, yleinen kulttuurityö ja lastenkulttuuri), konservatorio ja kansalaisopisto sekä liikuntapalvelut. Palveluilla tuetaan ja edistetään eri ikäisten kuntalaisten hyvinvointia.

Tuleva vuosi tulee olemaan ensimmäinen koronapandemian jälkeinen vuosi, jolloin toiminnassa ei odoteta olevan rajoituksia. Toiminnan suunnittelussa on kuitenkin lähdetty siitä, että pandemiasta toipuminen on vielä kesken eikä palvelujen käyttö tule vielä välttämättä olemaan koronaa edeltävällä tasolla. Tämä on huomioitu asiakaskäyntien ja pääsylipputulosten arvioinnissa. Koronapandemian myötä on etenkin ulkoliikunnan merkitys kasvanut huomattavasti ja tämän kehityksen odotetaan jatkuvan edelleen.

Sekä kulttuurin että liikunnan alalla paranevat toiminnan mahdollisuudet huomattavasti, kun uudet konservatorion tilat ja Motonet Areena otetaan käyttöön vuoden vaihteessa. Uudet konservatorion tilat tarjoavat myös mahdollisuuden erilaisten tilaisuuksien järjestämiseen yhteistyössä Carelia-salin toimintojen kanssa.

Strateginen painopiste: Kasvatuksen, opetuksen ja opiskelun Joensuu		
Tavoitelinjaus: Edistämme monipuolisia harrastusmahdollisuuksia sekä vahvistamme lasten ja nuorten hyvinvointia ja osallisuutta. Kehitämme ja lisäämme nuorten vapaa-ajanviettopaikkoja.		
Toiminnallinen tavoite 2022	Mittari ja tavoitetaso 2022	Vastuutaho
Harrastamisen Suomen mallin mukaisen toiminta vakiintuu	Vähintään 26 koulussa toteutetaan mallin mukaista harrastustoimintaa	HEP, koulutus-, liikunta- ja kulttuuripalvelut
Liikuntapaikkoja koskevan kyselyaineiston tulosten hyödyntäminen	Kyselyn tulokset huomioitu liikuntapaikkasuunnittelussa	Liikuntapalvelut
Liikkumisaktiivisuuden lisäämiseen tähtäävän suunnitelman laatiminen	Liikunta-aktiivisuuskyselyn pohjalta luotu suunnitelma liikkumisaktiivisuuden nostamiseksi.	Liikuntapalvelut
Liikuntatietoisuuden kasvattaminen	Liikuntapaikkakyselyn, liikunta-aktiivisuuskyselyn ja muiden liikuntapolitiikkaa käsittelevien tulosten saattaminen päätöksenteon pohjaksi	Liikuntapalvelut

Strateginen painopiste: Osallisuuden, menon ja meiningin Joensuu		
Tavoitelinjaus: Vahvistamme Joensuun tunnettuutta tapahtumakaupunkina. Luomme mahdollistavan tekemisen meiningin, jossa tekijät ja kokijat kohtaavat. Karjalaisuus näkyy vahvasti. Vieraanvaraisuutemme on voimavara.		
Toiminnallinen tavoite 2022	Mittari ja tavoitetaso 2022	Vastuutaho
Kulttuurin juhluvuoden 2023 suunnittelu	Kulttuurin juhluvuoden suunnittelu toteutettu	Kulttuuripalvelut

Tavoitelinjaus: Kulttuuri kuuluu kaikille tuottaen hyvinvointia ja elinvoimaa. Kulttuuri ja luovuus nähdään henkisenä voimavarana, joka lisää ihmisten vuorovaikutusta ja osallisuutta. Kulttuuri vahvistaa kaupunkimme ainutlaatuisuutta sekä tukee yrittäjyyttä, työllisyyttä ja kotoutumista.		
Toiminnallinen tavoite 2022	Mittari ja tavoitetaso 2022	Vastuutaho
Kulttuurista hyvinvointia	Tapahtumien määrät lisääntyvät	Kulttuuripalvelut
	Toteutetaan kuntalaiskysely	Kulttuuripalvelut
	Kulttuurin TEA-viisarin kokonaispistemäärä valtakunnan keskitasoa	Kulttuuripalvelut
Kulttuurista elinvoimaa	Ulkoistettujen tapahtumien määrä kasvaa	Kulttuuripalvelut
	Ulkopuolisten tuotantojen määrä kasvaa	Kulttuuripalvelut
Mahdollisuuksia kulttuurille	Yleisömäärät lisääntyvät	Kulttuuripalvelut
	Avustusten määrä pysyy ennallaan	Kulttuuripalvelut

660 Kulttuuripalvelut

Vastuuhenkilö: kulttuurijohtaja

Kuvaus 2022 ja keskeiset muutokset

Kulttuuripalvelut mahdollistavat jokaiselle kulttuurin ja taiteen kokemisen sekä omaehtoisen itsensä kehittämisen. Tulosalueeseen kuuluvat yleinen kulttuurityö, lastenkulttuurikeskus, konservatorio, Joensuun seudun kansalaisopisto, Joensuun museot (Pohjois-Karjalan alueellinen vastuumuseo Hilma, Joensuun taidemuseo ONNI, Joensuun bunkkerimuseo, Galleria Annamaija Tuupoväärassa), kaupunginorkesteri ja Joensuun seutukirjasto. Lisäksi myönnetään kulttuuriavustuksia, koordinoidaan maakunnallista lastenkulttuuriverkostoa ja järjestetään taiteen perusopetusta. Kansalaisopiston ja kirjaston toimialueeseen kuuluvat Joensuun lisäksi Kontiolahti, Liperi, Outokumpu ja Polvijärvi. Konservatorio myy musiikkiopistopalveluita Kontiolahdelle ja antaa opetusta ammatillisen toisen asteen koulutuksessa. Joensuun seutukirjasto toimii Pohjois-Karjalan alueellisena kehittämis-kirjastona. Orkesteri on hyväksytty toistaiseksi voimassa olevan valtiosuuden piiriin. Valtiosuuden henkilöstömääräksi on vahvistettu 42 henkilöä ja tässä on huomioitu alueellinen ja eri ryhmät huomioiva konsertti- ja asiakastyö. Kuntien kulttuuritoimintalaki asettaa kulttuurin kunnalliseksi peruspalveluksi.

Pandemiatilanne on vaikuttanut edelleen voimakkaasti kulttuurin toimintaan vuonna 2021, mutta vuoden 2022 toimintaa suunnitellaan jo palautettavaksi lähemmäksi normaalia. Kaupungin strategian laatimisen ohella kulttuuripalveluille laadittiin oma kulttuuriohjelma, jonka strategisten tavoitteiden mukaisesti (hyvinvointia kulttuurista, elinvoimaa kulttuurista, mahdollisuuksia kulttuurille), suunnitellaan toimintaa kulttuuritoimintalain hengessä. Vuonna 2021 käynnistettiin luovan alan ja tapahtumien exit-toimenpiteet, joiden tavoitteena oli helpottaa kulttuurin kentän selviytymistä koronan aiheuttamasta notkahduksesta. Yksi viidestä toimenpiteestä olivat kulttuuritupsahdukset, joita järjestettiin yli sata.

Tätä toimintamallia jatketaan vuonna 2022. Yleinen kulttuurityö toteuttaa rakenteellisen muutoksen toimintaan. Kulttuuritapahtumissa siirrytään ydinkeskustassa toteutetuista massatapahtumista kulttuurisen yhteistyön kokonaisuuteen. Kaupungin ydinkeskustassa toimii aktiivisesti Joensuun kaupunkikeskustayhdistys, joka on pandemiasta huolimatta aktivoitunut kahden viimeisen vuoden aikana torialuetta sekä sen ympäristöä ja mahdollistanut toimijoille matalalla kynnyksellä tapahtumien

toteuttamista. Tämä ydinkeskustan osallistava ja aktivoiva toiminta mahdollistaa yleisen kulttuurityön toiminnan uuden kohdennuksen.

Kulttuurisen yhteisötyön tavoitteena on hyödyntää mm. exit-kokonaisuuden hyviä kokemuksia (tup-sahdukset ja yhteisötaiteilijat) ja sijoittaa toiminnan painopistettä Joensuun esikaupunki- ja maaseutualueelle. Toiminnan muutoksella on vaikutus yleisen kulttuurityön määrällisiin tavoitteisiin (järjestetyt tapahtumat ja yleisömäärä). Lisäksi toiminnallisena tavoitteena on siirtää Joen Yön järjestämisen ulkopuoliselle taholle.

Joensuun kulttuuripalvelut toteuttaa Joensuun unelmavuosi 2023-hankkeen vuodelle 2023, jolloin kaupunki täyttää 175 vuotta. Hanke on saanut alkunsa Saimaa-ilmiö2026:n sisällöistä, joiden mukaisesti Itä-Suomen maakuntien keskuskaupungit järjestävät vuorollaan itsenäisesti oman kulttuurin unelmavuoden vuosien 2022–2025 aikana. Ajatus unelmavuosien järjestämiselle pohjautuu osallisuuden ja osaamisen lisäämiseen sekä ylimaakunnalliseen yhteistyöhön, minkä lisäksi kukin kaupunki tekee unelmavuodesta näköisensä alueelliset tunnistetut tarpeet huomioiden. Unelmavuosi edistää kokonaisvaltaisesti sosiaalista ja kulttuurista kestävyyttä, yhdenvertaisuutta sekä taloudellista kestävyyttä aineettomien tuotteiden ja palveluiden myötä. Samalla vahvistetaan kulttuuriyhteistyötä sekä muiden kuntien että viereisten maakuntien kanssa. Hankkeelle haetaan EU-rahoitus. Vuonna 2022 jatketaan kaupungintalosta museoksi -projektia.

Rantakylän kirjaston peruskorjaus on mukana investointisuunnitelmassa vuodelle 2023.

Taloudelliset ja määrälliset tavoitteet

Yhteiset palvelut	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos %
Kulttuuritapahtumat				
Järjestettyjen tapahtumien lkm	9	15	40	166,7 %
Järjestettyjen tapahtumien kävijämäärä	7 500	10 000	1 500	-85,0 %
Kulttuuriavustukset				
Myönnetyt avustukset kpl	88	80	80	0,0 %
Avustukset yhteensä	-156 438	-191 000	-191 000	0,0 %
Lastenkulttuurikeskus				
Järjestettyjen tapahtumien lukumäärä	178	220	220	0,0 %
Järjestettyihin tapahtumiin osallistujat	7 632	7 000	7 000	0,0 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	8	4	4	-10,0 %
Toimintatulot	32 354	25 000	36 000	44,0 %
Toimintamenot	-567 888	-682 500	-662 000	-3,0 %
Toimintakate	-535 534	-657 500	-626 000	-4,8 %

Museot	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos %
Pohjois-Karjalan museo				
Kävijöiden lkm	9 184	15 000	23 000	53,3 %
- joista koululaisia ja opiskelijoita lkm	1 551	1 500	3 000	100,0 %
Tapahtumat (työpajat, opastukset jne)	75	15	50	
Tapahtumat, osallistujat	1 464	1 000	2 800	180,0 %
Taidemuseo		0		
Kävijöiden lkm	9 602	10 000	10 000	0,0 %
- joista koululaisia ja opiskelijoita lkm	1 707	1 000	500	-50,0 %
Tapahtumien määrä	51	20	20	0,0 %
Tapahtumiin osallistujat	924	1 000	2 800	180,0 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	22	19	18	-1,4 %
Toimintatulot	70 217	110 000	140 900	28,1 %
Toimintamenot	-1 573 103	-1 716 700	-1 710 000	-0,4 %
Toimintakate	-1 502 886	-1 606 700	-1 569 100	-2,3 %

Kaupunginorkesteri	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos %
Orkesterin tapahtumat				
Konserttien lkm ("isot" konsertit)	24	29	29	0,0 %
Esiintymiset pienryhmäkokoonpanossa, lkm	33	160	25	-84,4 %
Yleisötyö ja avoimet kenraalit	52	30	50	66,7 %
Myytyjen lippujen lkm	5 561	4 053	9 000	122,1 %
Kuulijoiden lkm	21 821	25 000	35 000	40,0 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	42	44	43	-2,0 %
Toimintatulot	185 852	241 800	145 000	-40,0 %
Toimintamenot	-1 975 985	-2 389 400	-2 505 000	4,8 %
Toimintakate	-1 790 133	-2 147 600	-2 360 000	9,9 %

Joensuun seutukirjasto	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos %
Seutukirjasto				
Lainat lkm	1 769 257	2 100 000	2 100 000	0,0 %
Aukiolotunnit	35 078	49 000	24 000	-51,0 %
Aukiolotunnit: omatoimiaukio			41 000	
Käynnit lkm	805 432	900 000	1 050 000	16,7 %
Verkkokäyntien lkm	686 610	700 000	600 000	-14,3 %
Tapahtumat	453	700	1 000	42,9 %
Käyttäjäkoulutus	349	500	650	30,0 %
Aineistohankinnat €/asukas	6	6	6	0,0 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	87	83	84	1,6 %
Toimintatulot	1 595 966	1 779 500	1 788 000	0,5 %
Toimintamenot	-5 467 200	-5 835 900	-5 915 000	1,4 %
Toimintakate	-3 871 234	-4 056 400	-4 127 000	1,7 %

Konservatorio	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos %
Musiikkiopisto				
Opiskelijat yhteensä	936	950	940	-1,1 %
- musiikkiopistotaso	535	540	545	0,9 %
- varhaisiän musiikkikasvatus	369	380	360	-5,3 %
- avoin osasto	32	30	35	16,7 %
Musiikkiopiston opetustunnit	25921	26 000	26 400	1,5 %
Avoimen osaston opetustunnit	717	700	750	7,1 %
Musiikin ammatillinen koulutus				
Opiskelijat	70	60	65	8,3 %
Konserttien/taapahtumien lkm	77	220	220	0,0 %
Konserttien/taapahtumien kuulijamäärä	4217	18 000	20 000	11,1 %
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	46	57	55	-3,5 %
Toimintatulot	481 771	479 300	485 000	1,2 %
Toimintamenot	-2 994 326	-3 252 000	-3 879 000	19,3 %
Toimintakate	-2 512 555	-2 772 700	-3 394 000	22,4 %

Joensuun seudun kansalaisopisto	TP 2020	TA 2021	TA 2022	Muutos %
Vapaa sivistystyö				
Vapaa sivistystyö, opiskelija	21 480	15 500	23 500	51,6 %
opetustunnit	34 742	28 000	45 000	60,7 %
Joensuun opetustunnit, joista	24 313	21 500	30 500	41,9 %
Lapset ja nuoret	4 138	5 400	6 000	11,1 %
Kuvataide	2 035	1 300	2 300	76,9 %
Teatteri, sirkus ja ilmaisu	703	560	900	60,7 %
Kirjallisuus ja kirjoittaminen	493	400	400	0,0 %
Musiikki	2 709	3 050	3 450	13,1 %
Tieto- ja viestintätekniikka	1 060	620	950	53,2 %
Kielet	4 039	3 600	4 700	30,6 %
Kädentaidot ja muotoilu	2 671	1 600	3 200	100,0 %
Hyvinvointi, kauneus ja terveys	327	150	250	66,7 %
Puutarha, luonto ja koti	709	300	600	100,0 %
Ruoka		250	650	160,0 %
Liikunta ja tanssi	5 091	4 220	7 050	67,1 %
Muu koulutus	188	50	50	0,0 %
Maksullinen palvelutoiminta	150	0	0	
Henkilöstömäärä				
Henkilötyövuodet yhteensä	19	19	58	206,1 %
Toimintatulot	1 627 756	1 247 500	1 763 300	41,3 %
Toimintamenot	-3 296 928	-3 208 200	-3 858 900	20,3 %
Toimintakate	-1 669 172	-1 960 700	-2 095 600	6,9 %

* Tp 2020 ja ta 2021 htv-luvuissa vain vakinaiset

1 000 euroa	TP2020	TA2021	TA2022	Muutos %	TS2023	TS2024	TS2025
Toimintatulot	3 994	3 883	4 358	12,2 %	4 551	4 733	4 922
Toimintamenot	-15 875	-17 085	-18 530	8,5 %	-18 769	-19 032	-19 298
Toimintakate	-11 882	-13 202	-14 172	7,3 %	-14 218	-14 299	-14 376